

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Valja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inoseststvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.
NO. 229. — ŠTEV. 229. NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 29, 1920. — SREDA, 29. SEPTEMBRA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

PREDSEDNIK WILSON HOČE ODSTOPITI

V SLUČAJU, DA BI HARDING ZMAGAL, BI PRIJEL PODPREDSEDNIK ZA KRATEK ČAS VAJETI V ROKO. — DRAMATIČNI DOGODEK BI IMEL NANJ NARAVNOST UNIČUJOČE UPILIV. — PREDSEDNIK JE JAKO BOLAN ČLOVEK.

Washington, D. C., 28. septembra. — (Poročilo Universal Service.) — Danes se je po tujakšnjem mestu razširilo jako značilno poročilo. Uradni krogi posebno pa ožji prijatelji predsednika Wilsona so namreč mnenja, da bo Wilson takoj odstopil kakor hitro bo izvedel, da je pri novembrskih volitvah zmagal republikanski kandidat Harding.

Če se bo to zgodilo, ne bo sprejel Harding uradnih poslov iz rok predsednika Wilsona pač pa iz rok Marshalla, sedanjega podpredsednika.

Predsednik, ki je jako bolan človek, bi ne mogel preboleti priznanja, da bi poveril državne posle človeku, ki je član nasprotne stranke ter obenem izvanredno velik nasprotnik Lige narodov.

Neki vodilni mož v administraciji je rekel danes: Predsednik Wilson bi bil v sedanjih razmerah popolnoma upravičen izročiti vladne vaje podpredsedniku Marshallu. Za vzrok odstopitve bi moral navesti slabo zdravstveno stanje.

"CLARET" JE POVZROČIL VSE.

Sledeč svoji usakdanji navadi je prišel Jožef Longobardi, šest četrdesetletnik in močan, na svoj dom na MacDougal Street v New Yorku ter zavil svojo večerjo z očetom. Jožef je jedel s svojim običajnim apetitom ter izpil po vrhu še steklenico clareta. Nato je obklesal svojo suknjo, se poslovil od očeta ter šel na cesto.

Iz razlogov, katere bo treba še pojasniti, je Jožef pozneje skušal izpuliti kandelaš, se boril obupno z dvema tujcema, junaški napadel skupino 100 žensk in otrok, spodil nekega šoferja z njegovega avtomobila ter se končno lotil enega detektiva in več policistov, ki pa so ga mogli premagati šele potem, ko so ga zvezali z vrmi. Jožef bil medtem že skoro brez obleke, katero so pozneje našli domostili s prisilnim jopičem.

Pozorišče boja se je nahajalo na Kenmore in Lafayette Streets, malo več kot en blok od policijskega ravateljstva. Poskus Jožefa, da izruje svetilko, je imel posledico, da se je zbral krog njega velika množica ljudi. Dva med temi mu nista ugajala in takoj je napadel. Strgal jima je obleko, a ona sta udrihala nazaj te se končno izgubila v množici. Nato pa je Jožef izgubil vso razsodnost ter napadel vsakega, ki ni iskal rešitve v hitrem begu.

Ob onem času se je pojavil na licu mesta neki avtomobil, katerega je vodil neki Freundlich. Jožef je pustil ljudi ter skočil proti avtomobilu. Potegnil je šoferja z njegovega sedišča ter splezal nato v avtomobil ter se skušal odpeljati.

Policiali so detektiva Tainorja iz glavega stana. Jožef mu je takoj posvetil nedeljeno pozornost. Kmalu so prišli na lice mesta še nadaljnji policisti. Po daljšem boju so se poslužili policisti vrvi ter odnesli Jožefa v policijski glavni stan. Nato so ga odvedli v Bellevue kjer bodo dognali.

NOVI IZGREDI V LAŠKIH MESTIH

Požiganje tvornic v Italiji. — Rdeča zastava nad plameni. — Zastava kraljevega posestva.

London, Anglija, 28. septembra. V poročilih na Exchange Telegraph Company iz Rima se poroča o dveh velikih požarih, ki so se zvrstili v tvornicah, katere so imeli zasedene delavci. Eden teh požarov se je završil v Ottiano municijjskih napravah v Napolju. Soglasno s tem poročilom se domneva da so požar zanetili radikalci, ki so bili proti temu, da bi se naprave izročilo njih prejšnjim gospodarjem. Nad plameni je vihrala rdeča zastava, a končno se je vendar posrečilo spraviti ogenj pod kontrolo in namesto rdeče zastave je stopila tribarna narodna zastava.

Nadaljni požar je izbruhnil v neki tvornici za čipke v Turinu ter povzročil škodo v znesku dveh milijonov lir. Glasi se, da je bil tudi ta požar podtaknjen. Tvornica je bila na dan, ko je bila vrnjena lastnikom, upepeljena.

London, Anglija, 28. septembra. Posestva italijanskega kralja v bližini Santa Maria di Capua Vetere v bližini Napolja so zaplenili člani krajevne zadrage poljedelcev. Uslužbenici na posestvih niso nudili nikakega odpora.

AMERŠKI POSLANIK NA GRŠKEM.

Washington, D. C., 28. sept. — Novi ameriški poslanik za Grško, Eduard Čappis je dospel predvečerjajšnjem v Atene.

Če je v njegovem podstrežju vse v redu ali ne.

Zito, oče Jožefa, je izjavil, da je bila pijača, katero je pil Jožef, navaden claret kot ga pijejo Italijani.

Promislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in stornba, vsak akua postat hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakot ni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane se preke starim izkušenim in premožnim tvekanjem; kako bo pa malis reizkušenim sočetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naslednje denarne pošiljke se sedaj čas po novi svesi in na nov način primerne sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali sa pošiljke jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	\$ 3.00	1000 kron	\$ 9.50
400 kron	\$ 4.00	5000 kron	\$ 47.00
500 kron	\$ 5.00	10000 kron	\$ 94.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospje v roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdis Frank Sakser, 38 Cortlandt St., New York, N. Y.

Če si ogledate to sliko z Ellis Islanda, imate morda malo pojma kakšno prenapolnjenost je sedaj tam.

NEW YORK BAJE POPOLNOMA "SUH"

V dokaz temu se poroča, da so se aretacije radi pijanosti v zadnjih treh mesecih potrojile.

Takozvani "mileniji", katerega so pričakovali prohibicionisti od prohibicije, je sedaj v resnici napočil. To je že razvidno iz statistike, katero je objavil vrhovni policijski sodnik McAdoo za New York. Ta statistika pravi: — Tekom prvih treh mesecev po uveljavljenju takozvane prohibicije je znašalo število aretacij radi pijanosti "le" 571 slučajev, dočim je v treh naslednjih mesecih naraslo na število na 1395 slučajev. Izvidi za mesec julij, avgust in september tega leta niso še dogotovljeni, vendar pa je pričakovati, da se je število aretacij radi pijanosti zopet povečalo.

V časih, ko je še uničujoče žganje prosto teklo v grla žejnih ljudi preko bare, ni bilo dosti več aretacij radi pijanosti. V prvih treh mesecih leta 1919 je bilo 1914 aretacij, v treh nadaljnjih mesecih nekoliko manj, dočim je padlo od julija meseca naprej vsled učinkovite vojne prohibicije število aretacij skoro na polovico.

Te številke pa motijo, kot pravi sodnik McAdoo v svojem poročilu. — V pričetku, ko je bila uveljavljena narodna prohibicija, si niso znali ljudje dosti pomagati, a počasi so našli izhode iz zadrege in vsa znamenja kažejo, da ni najti sedaj nikakih težav več.

Sedaj pa so slučaji pijanosti veliko bolj nevarni kot pa so bili prej, kajti pri sedanjih pijančih je opaziti stremljenje, da napadejo ljudi, da razbijajo okna in da so sploh nasilni. Tega vzrok je vrsta žganja, katero dobi danes ježen človek. Le v najbolj redkih slučajih je sodnik v stanu izvedeti, kje je dobil aretirani pijačo. V skoro vsakem slučaju se glasi odgovor na tozadevno vprašanje, da je dobil dotični človek pijačo v salonu, od nekega prijatelja ali da jo je napravil sam. Le ženske so bolj zgovorne, seveda v slučaju, da je treba zatožiti moža, kajti skoro vedno se glasi odgovor: — Dobil je pijačo v salonu na vogalu. McAdoo je izjavil, da je izvedba prohibicije izključno le stvar zvezne vlade. Državne postavbe glede prodaje pijače so razveljavljene in vsled tega nima mestna policija vzroka, da bi posredovala. Tega tudi ne stori v nobenem slučaju.

JAKO ZNAČILNE STVARI V EVROPI

Teden "proste ljubezni". — Evropski se dogajajo presenetljive stvari. — Postavna bigamija.

London, Anglija, 28. septembra. Posebni poročevalci londonskega "Daily Telegraph", ki se nahaja pri armadi generala Wrangla, navajajo pomembnosti glede strahovlade, ki baje vlada v Odesi.

On poroča: — Neki častnik, ki je pobegnil s svojo mlado ženo in vsakino iz Odesa, je izjavil, da je bilo več osebnih prijateljev obeh ensk prijateljev, nacionaliziranih ter poslanih na Kitajsko fronto.

Nacionalizacijo žensk izkušajo na sistematičen način mladi židovski komisariji. Od maja do avgusta se vsaki mesec določijo posebne tedne, katere se proglasi kot tedne "proste ljubezni". Nadalje sta v sedmih mesecih dva tedna, ki se pričeta s prvim majem in 27. junijem starega koledarja in katera se označuje kot čistilna tedna. V teh dveh tednih so vsi burjuazijci ter vsi, ki ne pripadajo delavskemu stanu ali komisarijatom, prisiljeni snaziti ceste, ki so nepopisno umazane.

Berlin, Nemčija, 28. septembra. Postavno dovoljeno bigamijo je legalizirala avstrijska vlada. V avstrijskem časopisu je bil vsled tega dvignjen cel vihar ogorčenja. Dovoljuje se namreč, kar je slično bigamiji, kajti dovoljen je zakon pod gotovimi pogoji, ne da bi se zahtevalo formalnost ločitve zakona.

Ministrstvo za notranje zadeve je storilo ta korak, da odpomore položaju, ki je nastal vsled tega, kar se katoliki ne morejo ločiti. Številni zakonski pari so že več let ločeno živeli, a se niso mogli zopet poročiti, ker ni bilo mogoče zakonov ločiti. To je znano v avstrijskem zakoniku kot ovita zakona.

Avstrijska vlada je sedaj odredila odpravljenje zakonskih zadržkov ali ovir.

MUHE ZASLEDILE ŽGANJE-KUH.

Cincinnati, Ohio, 28. septembra. Velike množine muh so spravile sled na veliko distilerijo, ki je bila v polnem obratovanju v North Jackson. Iz Youngstowna poročajo, da so našli v neki duplini aparat ter več sodov žganja. Dim se je odvajalo daleč proč skozi neki predor. Tam, kjer so prihajali sladki duhovali Raisin Jacka na dan, so se pričele zbirati velikanke množice muh in to je dovelo do razkritja žganjekuha.

ŠVICARSKI DELEGATI.

Bern, Švica, 28. septembra. — Na zborovanju Lige narodov, ki se bo vršilo meseca novembra v Ženevi, bodo zastopali Švico predsednik Motta, bivši predsednik Ador in Pavel Usteri.

NOVOSTI IZ POLITIČNIH TABOROV.

Volitve v New Jersey. — Cox skuša dobiti na svojo stran "nemške" glasove. Pričetek soc. kampanje.

Trenton, N. J., 28. septembra. — Panes bodo imele državljanke države New Jersey prvo priliko, da glasujejo pri primarnih volitvah, pri katerih se bo nominiralo kandidate za kongres, državno zakonodajno ter za okrajne in mestne urade.

Pri poskusnih volitvah v kinoglediščih, katere je vzpizorila "First National Pictures Inc." se je izkazalo, da je dobil senator Harding v vsakem slučaju še enkrat več glasov kot pa governor Cox. V New Haven, Conn., je dobil Cox celo manj kot tisoč glasov, dočim je padlo na Hardinga več kot tri tisoč glasov.

Presenetljiv je bil tudi uspeh v Middletownu, Ohio, kjer je bil Cox rojen. Dobil je le 497 glasov, dočim je odpadlo na Hardinga 465 glasov.

Omaha, Nebraska, 28. sept. — Governor Cox, ki je še pred kratkim optal senatorju Hardingu, da se obrača na takozvane "hyphen" Amerikance, se je obrnil sedaj sam na osebe nemških simpatij s tem, da je večerjatek tekom svojega tujakšnjega govora izjavil, da bo Liga narodov rešila Nemčijo bankrota, ker določa gotovo svoto denarja kot odškodnino, katero mora plačati Nemčija. V Nebraski znaša število volitev nemškega pokolelja nekako 25 odstotkov, kar je governorju Coxu seveda dobro znano.

V hotelu Vanderbilt v New Yorku, kjer se nahaja glavni stan ženskega republikanskega komiteja, je svarila večerj Mrs. Mary Willard neko delegacijo iz Queens County pred preveliko samozavestjo ter izjavila, da je naloga žensk spraviti senatorja Hardinga v Belo hišo. Rekla je, da je treba energičnega dela.

Franklin D. Roosevelt, demokratski kandidat za podpredsedniško mesto je večerj v nekem govoru v Orange, N. J., prorokoval, da bo senat v slučaju, da bo governor Cox izvoljen predsednikom, v teku šestdesetih dni odobrili mirovno pogodbo z Nemčijo ter dogovor glede Lige narodov.

Glavni stan socijalistične stranke v Ameriki je pričel z aktivnim delom za kampanjo s tem, da je naročil tajniku Juliju Gerberju, naj vodi kongresno kampanjo za Morica Hilquitta v dvajsetem distriktu.

Henry Morgenthau, prejšnji ameriški poslanik v Carigradu, je izročil demokratskemu kampanjskemu fondu svoto \$6000 in sicer \$500 za sebe in po \$500 za enajst svojih unukov.

SOCIJALIZACIJA PREMO GOVNIKOV V NEMČIJI

NEMŠKA VLADA BO PREDLOŽILA DRŽAVNEMU ZBORU DNE 19. OKTOBRA PREDLOGO, TIKAJOČO SE NACIJONALIZACIJE PREMGOVNIKOV. — SOCIJALISTI OBDOJAJO PREDLOGO KOT SLABO. — KONŠKRIPCIIJA DELA?

Poroča Cyril Brown.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. — Socijalizem in socijalizacija, o katerih dveh se je v Nemčiji na akademičen in teoretičen način že dolgo razpravljalo, sta postala naenkrat akutna, praktična problema, glavni predmet vsakega pogovora po celi deželi. To je posledica gotovosti, da bo nemška vlada predložila državnemu zboru predlogo za socijalizacijo premogovnikov, ko se bo državni zbor sestel dne 19. oktobra. Na enak način pa je gotovo, da mora državni zbor sprejeti neke vrste postavbo s katero se bo prevzelo rove v narodno last.

Ta odredba, katero se sedaj izdeluje v ministrstvu za ekonomijo, se bo gibala v črtah takozvanega Rathenau načrta, katerega je odobrila slabotna večina Narodnega ekonomskega sveta. Načrt močne manjšine se je zavzemal za popolno in neposredno socijalizacijo vseh rudnikov, vključno njih konfiskacijo. Rathenauški načrt je slaboten kompromis, polovičarska socijalizacija, ki ne izključuje neposredno lastnikov rogov, ki pa ustvarja določbe za počasno socijalizacijo v teku tridesetih let. Načrt ne zadovoljuje nikogar, razven njegove očete.

Osnutek predloge ekonomskega ministrstva mora biti najprvo predložen kabinetu, ki ga bo v slučaju odobrenja izročil Narodnemu ekonomskemu svetu. V slučaju, da bo zadnje imenovano zastopstvo odobrilo načrt, bo predložen nemškemu državnemu zboru. Za enkrat ni mogoče reči vnaprej, če bo izšla predloga z ojačeno ali oslajeno socijalizacijo. Rathenauški načrt bo oslabil od junjerev in končna odredba ne bo zadovoljila nobene socijalistične skupine, ki bodo vovevale naprej boj za bolj z dalekosežno socijalizacijo.

Treba pa je tudi upoštevati še nadaljno politično plat cele zadeve. Koalicijska vlada, ki posluje z zelo kočljivo in majhno ljudsko večino, hoče, da bi večinski socijalisti stopili v vlado ter delili odgovornosti. Pretežna večina stranke večinskih socijalistov sicer želi stopiti v vlado, a pod pogojem, da pokaže vlada znamenja dobre vere in namena, da izvrši dalekosežne socijalistične odredbe. Celo polovičarske odredbe, o katerih se razmišlja sedaj, so vzemirile kapital po celi Nemčiji. Lastniki premogovnikov in z njimi zvezani veliki jeklarski in železniški industrijalni interesi že kriče na vse pretege ter prorokujejo neke vrste ekonomsko katastrofo in industrijalno smrt za Nemčijo, če bo postala psevdosocijalizacija premogovnikov postava.

Za koalicijske stranke predstavlja Rathenauški načrt neprekradljiv maksimum z ozirom na socijalizacijo, katerega je vlada voljna sprejeti. Večinski socijalisti so razdeljeni glede vprašanja delne ali polne socijalizacije, dočim označujejo neodvisni socijalisti celi biznes kot prevaro in humbug, da se zavede delavce v domnevanje, da se je nekaj storilo z ozirom na socijalizacijo. To je najbolj zanimivi praktični preiskusni slučaj kar se jih je kdaj vzpizorilo izza izbruhne revolucije.

Vezi s socijalizacijo premogovnikov se je podrobno razpravljalo o vprašanju prisilnega dela za eno leto za vse mlade moške in ženske v starosti od osemnajstih do 25 let. Tozadevne govorice o konškripciji delavcev se je čulo dosedaj le v domači propagandi, vendar pa so vzbudile že oster odpor neodvisnih socijalistov. Delavska konškripcija naj bi obsegala v prvi vrsti one, ki dobivajo od države podporo, ker niso zaposleni.

To bo tvorilo jedra nadaljnjega razširjenja ideje konškripcije, kakor hitro bodo politične razmere dovoljevale take korake. Velik del konškribirane armade bi bil poslan v premogovnike in na ta način bi bilo mogoče odpreti veliko število novih rogov ter jih obratovati. Nadaljni del delavske armade pa bi bil poslan na polja, da se na ta način poveča produkcija živil.

Ministrstvo za ekonomijo je objavilo številke, ki kažejo trgovsko bilanco Nemčije izza sklenitve premirja. Te številke kažejo, da postaja trgovska bilanca Nemčije vedno bolj ugodna. Tekom prvih petih mesecev tekočega leta so znašali importi 29,000,000 mark, eksporti pa 23,000,000 mark. Prvi mesec izza izbruhne revolucije, ki je kazal ugodne številke, je bil pretekli april, ko so eksporti presegali importe, za 500,000,000 mark.

OBLETNICA PREDSEDNIKOVE BOLEZNI.

Washington, D. C., 28. sept. — Danes ped enim letom je zadela predsednika Wilsona kap, na koje poslediceh trpi še danes. Uradno se sicer ni nikdar objavilo, da je zadela kap kot se sploh uradno ni nikdar ničesar poročalo o njegovi bolezni. Ti mesece je moral ostati v postelji in žele po sedmih mesecih se je prvič peljal na prosto. V prvih dveh mesecih je bil predsednik večkrat blizu smrti. Večino svojega časa preživi sedaj v vozu, a gre lahko s pomočjo palice par korakov. Kadar pa hoče stopiti v avtomobil, je treba prištaviti posebno lestvico in razvnetega ga mora pri tem podpirati služabnik.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali sa pošiljke italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 2.80
100 lir	\$ 5.00
300 lir	\$ 14.40
500 lir	\$ 23.00
1000 lir	\$ 46.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospje v roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdis Frank Sakser, 38 Cortlandt St., New York, N. Y.

Svečenik in detektiv.

Detektivski roman. — Angloški pisatelj G. K. Chesterton.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

27

(Nadaljevanje.)

— Ne, — je zakričal oče Brown z glasom, ki je bil tako oster kot da je bil izstreljen iz pištole. — Kdo pa je videl njegov nezlomljeni meč?

— Kaj mislite s tem? — je vprašal Flambeau ter obstal v luči zvezd. Ravno kar sta stopila iz temnega gozda.

— Jaz mislim, kdo je videl njegov nezlomljeni meč? — je ponovil oče Brown trdovratno. — Na noben način pisec dnevnika, kajti general je svoj meč še pravočasno utaknil v rožnico.

Flambeau se je v mesečni oziral naokrog kot človek, ki je naenkrat oslepel na soncu in njegov prijatelj je postal prviki živahen.

— Flambeau, — je vzkliknil, — jaz ne morem tega dokazati, celo ne po svojem lovu skozi vse nagrobne spomenike. Kljub temu pa sem prepričan o tem. Pustite mi dostaviti le še eno majhno dejstvo, ki daje celi stvari drugačno lice. Polkovnik je bil vsled nekega čudnega slučaja eden prvih, katerega je podrla sovražna krogla. Pa del je še predno so bile čete razbite. Kljub temu pa je videl zlomljeni meč St. Clare-a. Zakaj je bil zlomljen? Kako je bil zlomljen? Prijatelj moj, zlomljen je bil pred bitko.

— Prosim vas, — je rekel Flambeau, — kje pa je drugi kos? — To vam lahko povem, — je odgovoril brez obotavljanja. — V severo-istočnem kotu pokopališča protestantske katedrale v Belfastu.

— Ali res? Ali ste iskali tam? — Nisem mogel, je priznal oče Brown obžalovalno. — Nad mečem se dviga velik spomenik iz mramorja, spomenik na čast junaškega majorja Murray, ki je hrabro borec se padel v slavni bitki pri Rio Negro.

— Videti je bilo kot da je neki električni udarec zbudil Flambeauja zopet v življenje.

— Vi mislite, — je vzkliknil, — da je general St. Clare sovražil Murray-a in da ga je umoril na bojnem polju ker...

— Vi ste še vedno polni dobrih in čistih misli. Bilo je nekaj lažjega kot to.

— No, — je priznal Flambeau, — jaz sem došel v tem oziru do konca svoje domisljije.

Duhovnik je bil videti v zadregi, kje naj prične ter vsled tega zopet vprašal:

— Kje bi skrili pameten človek list? V gozdu.

Flambeau ni bil odgovoril.

— In če bi ne bilo gozda, bi si ga napravil. In če bi hotel skriti ovesen list, bi si napravil ovesen gozd.

Še vedno ni bilo nobenega odgovora in vsled tega je duhovnik mirno dostavil:

— In če bi hotel človek skriti kako truplo, bi si napravil celo polje trupel, da ga skrje tam.

Flambeau je prišel energično korakati naprej, nestrpen radi izgube časa in prostora, a oče Brown je pripovedoval naprej kot da le izključuje zadnji stavek.

— Sir Arthur St. Clare je bil, kot sem že rekel, človek, ki je čital svojo Biblijo. To je bilo, za kar je šlo pri njem. Kdaj bodo ljudje konečno uvideli, da prav nič ne koristi človeku čitati Biblijo, če obenem ne čita tudi one drugih? Tiskar čita Biblijo radi tiskovnih pomot. Mormone čita Biblijo ter najde v njej mnogoženstvo. Pri- staja Christian Science čita Biblijo ter pride do prepričanja, da nima niti rok, niti nog. St. Clare je bil star anglo-indijski protestantski pretepač.

In sedaj si predstavljajte, kaj to lahko pomeni, a za božjo voljo, pustite na strani vsako svetohlinstvo. To lahko pomeni pod tropičnim nebom in orientalski družbi telesno popolnoma izžigane človeka, ki se je brez razumevanja ali vodstva vtopil v kako orientalsko knjigo. Samoposobi umevno je čital Stari testament rajše kot pa novega. V njem je namreč našel vse, kar je hotel, — sporno razudnost, tiranstvo in izdajstvo. Mislim celo, da je bil pošten, kot se to pač imeja. Kaj pa pomaga, če je človek pošten v službi nečasti? V vsaki teh vročih in tajinstvenih dežela, v katere je prišel, si je držal harem, trpinčil priče ter kupil še sramoto zlato. Brez dvoma pa bi mirnega očesa zatrejvali, da dela to na čast Gospoda. Moja lastna teologija priha pri tem zadosti k besedi, da odpira ena vrata za drugimi proti peklu ter vodi v vedno manjše in manjše kamrice. Posebnost zločina obstaja v tem, da ne postaja človek vedno bolj divji in aurov, temveč vedno bolj podel. St. Clare se je le prekmalu zadužil pod težkimi podkupovanji in izsiljevanji, a je še vedno potreboval več in več denarja. V času bitke pri Rio Negro je došel do stopnje katero je napravil Dante za najnižjo celega vsemirja.

— Katero mislite? — ga je vprašal prijatelj.

— To menim, — je rekel duhovnik ter pokazal z roko na zamrznjeno mlakužo, ki je blestela v mesečini. — Ali se spomnite, katerega je postavil Dante v zadnji ledeni krog?

— Izdajalec, — je odgovoril Flambeau ter se stresel. Ko se je ozrl po tej pusti in zapuščeni okolici, je skoro domneval, da je sam Dante, dočim je duhovnik Virgil, ki ga spremlja skozi ozemlje brezkončnih grehov.

Glas pa je nadaljeval:

— Kot veste je bil Olivier donkišotske narave ter ni dopustil nikake tajne službe ali špijonov. Kljub temu pa se je take stvari in še številne druge delalo, čeprav za njegovim hrbtom. Moj stari prijatelj Espada je bil, ki je opravljal te posle. Bil je izvanredno bujno oblečen gizdal, kojega kljukasti nos mu je prinesel priimek "ja-streb". S tem, da se je izdajal kot človekoljuba na fronti, se je prilagajal skozi angleške vrste ter zadel konečno na edinega pokvarjenega, korumpiranega človeka in ta človek je stal na čelu angleških sil. St. Clare je nujno potreboval denar, cele gore denarja. Hišni zdravnik, katerega je odpustil, je pretil z razkritji, ki so pozneje v resnici prišla na svetlo, ki pa so bila pozneje prekinjena in ki so vsebovala povesi o nezaljubljenih in naravnost prazgodovinskih stvarih, ki so se odigrale v Park Lane in ki so dišale po človeških žrtvah ter celih tropah znujnih. Poslužil se je zadnje realne bitke, se izročil Braziliji in zlato je pričelo teči v potokih in strani sovražnika Anglije. Bil pa je še nekdo drugi, ki je govoril z Espado. Na ta ali oni način je prišel mrki in nedostopni mladi major iz Ulstra resnici na sled in ko sta šla skupaj počasi po cesti proti mostu, je Murray generalu izjavil, da mora takoj odložiti vrhovno poveljstvo, kajti drugače bi ga stavili pred vojno sodišče ter ustrelili. General ga je skušal zadrževati, dokler nista prišla do roba tropičnega gozda pri mostu. Pod palamami pa je potegnil general sabljo ter jo potisnil majorju v telo.

Samotna steza je vodila preko neke porasle višine. Na drugi strani pa je Flambeau domneval, da vidi svetlobo, ki ni bila ona zvezd, temveč ognja kot ga delajo ljudje. Opazoval je to luč, dočim je hotela povesi proti svojemu koncu.

— St. Clare je bil peklenški pes, a je imel vendar raso. Nikdar, to vam prisegam, ni bil tako jasna duha in tako močan kot takrat, ko je ležal ubogi Murray mrzel in trd pod njegovimi nogami. V nobenem vseh svojih triumfov, kot je rekel stotnik Keith povsem pravilno, ni bil veliki mož tako velik kot v tem svojem zadnjem porazu. Hladno je zrl na orožje, da obriše kri. Videl je, da se je konec sablje, katero je porinil svoji žrtvi med pleča, odlomil. r'ovsem mirno, kot da zre skozi okno svojega kluba, je videl, kaj bo sledilo. Videl e, da morajo najti njegovi ljudje to truplo, da bodo potegnili iz njega konec sablje. Posrečilo se mu je zadati smrt a on ni mogel dovesti do molččnosti. Njegov zapovedanje vajeni duh, se je temu upiral. Še en izhod se mu je odpiral. Lahko je dovedel do tega, da je bila navzočnost trupla manj sumljiva. Lahko je ustvaril celo gorro trupelj in s lednjini pokril to eno truplo. Dvajset minut pozneje pa je odkorakalo osemsto angleških vojakov v smrt.

Luč za temnimi gozdinimi velikani je postajala vedno bolj močna in Flambeau je močno korakal, da dospe do nje. Tudi oče Brown je pospešil svoje korake, a videti je bilo, da je popolnoma zatopljen v svojo povest.

(Dalje prihodnjič.)

Koroške novice

Smrtna kosa.

Iz Kazaz poročajo: Kmet kosi, a kosi tudi smrt. Kosa zanahne in trava usahne, smrt pride in človek odide. Smrt kosi po dnevi in po noči, po leti in po zimi, v miru in v vojni, zdrave in bolne, mlade in stare. Letos kosi posebej rada pri nas in v naši okolici. Pred njo hodi njena mati, bolezen, griža. V sosedni Priblivesi je umrlo za njo v enem mesecu 14 oseb. Pri nas pa je pobrala letos sot prvega začetkom avgusta fararja cerkovnika Jožefa Faleja polomače Kolirja. Bil je vzgleden gospodar, skrben, delaven, trezen, varčen in vesten. Iskreno je ljubil svoj dom, svojo hišo, svojo družino, svoj hlev, svoj les, svoje volje. Vse je imel v lepem redu, bil je res srce pri svojem stanu. Zbog veselja do kmetijstva je poldeval od svojega šele pred 4. etni umrlega očeta tudi veselje do ebelsarstva. Zastave slovenstva likdar ni omadeževal, materna eseda mu je bila vedno sveta, emskutarstvo je obsojal, nemurjev ni maral, v političnih bojih e zaradi tega stal vsikdar v vr-tah narodnjakov, zato je bil ob-ovstvu naše mlade lepe države uld imenovan za člana našega se-lanjega krajnega šolskega ge-entstva. Več kot 30 let je z naj-večjo skrbjo in vestnostjo oprav-ljal službo mežnarja. Od vseh lju-di v župniji je bil gotovo on naj-večkrat v cerkvi. Cerkovnikoval e pri vseh dosedanjih dušnih pa-tirjih v Kazazah. Bil je priča 490-rtov in 75 porok, 358 rajnin je od-kazal prostor za hladni kotiček niru, zdaj je legel sam vanj, star comaj 55 let. Zvonil je "angelj Gospodov" zjutraj zgodaj, opo-lne in zvečer, zvonil in vabil k-vožji službi dan za dnevom, ne-ljeljo za nedeljo, zvonil ob petkih levetu uro, zvonil delopust, zvo-nil mrtvim, zvonil zoper točo, zvonil ob cerkvenih in državnih praznikih, ob veselih in žalostnih lneh, zvonil je več kot stotisoč-krat, bil pri nestetih molitvah, pobožnostih, pridigah in naukih, bil navzoč pri nebrojnih spovedih n nad dvajsetisočerim je pogr-nil obhajilno mizo. In kolikokrat je spremljal z zvončkom in lučko sv. Evharistijo k bolnikom, kolik-krat oskrbel večno luč, koliko-krat prežračil, pometil in očistil niso božjo, nataknil in prižgal sveče, prinesel rože na oltarje in kar je bilo drugih večjih in man-jih opravkov, ve samo Bog in je zapisano v knjigi življenja. Bil je zvest v svoji službi. Zato so ga tudi vsi spoštovali in ljubili. Zato je tudi po hudi in mučni bolezi mirno zatisnil svoje oči k večne-mu življenju. Zato je bil pa tudi njegov pogreb tako izredno lep. Cela fara takorekoč je bila na-zvoča. Pogreba sta se vdeležila tudi č. gg. župnika Sadjak in Se-ko, kateri se je v iskrenih besedah v imenu vseh bivših kazazkih dušnih pastirjev pri hiši žalosti poslovil od rajnega. Mrtvaški spreved je šel potem mimo žup-nika, kjer je imel rajni toliko-krat opraviti, in mimo šole v cer-kev in po opravlili na pokopali-šče. Domači župnik je govoril pri-meren mrtvaški govor, pevei pa so mu zapeli "Blagor mu" in "Nad zvezdami". Pogrebu so pri-sostvovali tudi šolski vodja, po-stajenačelnik z gospo, orožništvo, člani krajevnega odbora Narod. Sveta, odborniki šolskega sveta in posojilnice ter zlasti mnogo mo-štva iz vseh vasi. Na grob sta po-ložila vence iz svežih rož cerkve-

no predstojništvo in krajni šolski svet.

Roparski umor?

Iz Kaple ob Dravi poročajo: Dne 19. avgusta zjutraj so našli na Žingareci sosedje 60 let staro, sicer čvrsto, samsko posestnico Kristino Žerjav, po domače Mleč-nico, nezvestno ležati v svoji krvi. Imela je do možgan prebito glavo in ležala je v stranski so-blici svoje hiše. Še isti dan zvečer je umrla. Da bi se bila onesve-stila, nesrečno padla na okoli sto-ječe železno orodje in tako dobila smrtno rano, je neverjetno, kajti našlo se je tam tudi par tujih predmetov, stena je bila nekoliko krvava in najboljša omara pod streho je bila odprta. Rajna je imela precejšnje posestvo in živi-no. Gospodarila je brez hlapca in dekle ter delala sama malone noč in dan. Bila je znana daleč na-okoli. Radi so zahajali pred in med vojno na Žingarec k njej iz-letniki iz Celovca in okolice, ker je odtod lep razgled na Celovec in proti Šent Vidu ter se je tam vselej dobilo mleka, kruha in klo-vras v izobilju. Škoda, da ni pri-šla kljub hitri zdravniški pomoči

SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja
22 centov funt.

Bokna 50 funtov \$11.00
Posebna cena za veliko.

BALKAN IMPORTING CO
41-43 Cherry Street
New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj-starejši slovenski zdravnik. Specia-list v Pittsburghu, ki ima 35-letno prakso v zdravju nju vseh možnih bolezni.

Zastrupljenje iz- vi zdravi a gla-sovitom sod. ki ga je imenoval dr. prof. Erlich. Če imate monozole ali monur-cke po telesu v grlu, izpadanje las, bolečina v kolenih, pridite in izkušite vam bom kri. Ne čakajte, ker to bi lesen se našlo.

Vse muke solenosti zdravim po o-krepani metodi. Katero hitro opaste da vam proučijo zdravlje, ne čakaj-te, temveč pridite in jaz vam s bom svetovati.

Hydro-ne ali vodno kile odpravim v 36. urah in sicer brez operacije.

Bolniki malarije, ki povzročajo la-ko bolečino v kolenih in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s golo-voščjo.

Revmatizem, trganje, bolečine o- teklina, srbečica, žrta in druge bo-lezni, ki nastanejo vsled neči-ste krvi, odpravim v kratkem času ni potrebno sedati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure zjutraj do 8. zvečer, v petkih od 8. -12. ura do 8. popoldne, ob nedeljah od 12. ura do 8. popoldne.

Več informacij, trganje, bolečine o- teklina, srbečica, žrta in druge bo-lezni, ki nastanejo vsled neči-ste krvi, odpravim v kratkem času ni potrebno sedati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure zjutraj do 8. zvečer, v petkih od 8. -12. ura do 8. popoldne, ob nedeljah od 12. ura do 8. popoldne.

Več informacij, trganje, bolečine o- teklina, srbečica, žrta in druge bo-lezni, ki nastanejo vsled neči-ste krvi, odpravim v kratkem času ni potrebno sedati.

Uradne ure: vsak dan od 8. ure zjutraj do 8. zvečer, v petkih od 8. -12. ura do 8. popoldne, ob nedeljah od 12. ura do 8. popoldne.

Več informacij, trganje, bolečine o- teklina, srbečica, žrta in druge bo-lezni, ki nastanejo vsled neči-ste krvi, odpravim v kratkem času ni potrebno sedati.

več k zavesti, da bi nam pojasnila temni in strašni dogodek.

Nemška kultura v coni B.

Iz Št. Jakoba pri Celovcu poro-čajo: Tukaj se je v avtomobilu vozila ententna misija. Vsi nem-škutarski in nemški pobalini so čakali na avtomobil in ko se pri-bliža, so kričali: "Wo ist Stan, wo ist Stan?", ter je zalučal Wald-hauserjev fant kamen vanj in za-del francoskega oficirja v oko. Ko se je avtomobil hitro vstavil, je zakričal: "Jetzt bleibt der Teufel noch stehen!" in zbežal skozi pokopališče na dom, kjer so ga pa le izsledili. Sedaj so na last-nem očesu videli in čutili nemško kulturo tudi na Koroškem. Vidi se pa tudi, kako nemškutarski učitelj Kofler vzgaja mladino ob glavni cesti pri Celovcu. Treba bo, da bo ententna misija še po-seben pozor obrnila na Koflerje-vo družalo, kajti dan na dan se čujejo grožnje iz tamošnje nem-skutarije proti našim ljudem.

KRETANJE PARNIKOV

KDAR PREBLIŽNO ODPLUJEJO 12 NEW YORKA.

MAURETANIA	30 sept.	— Cherbourg
LA SAVOIE	1 okt.	— Havre
PHILADELPHIA	2 okt.	— Cherbourg
FRANCE	6 okt.	— Havre
ARGENTINA	9 okt.	— Trst
OLYMPIC	9 okt.	— Cherbourg
AQUITANIA	12 okt.	— Cherbourg
LA TOURNAINE	12 okt.	— Havre
LA LORRAINE	15 okt.	— Havre
NEW YORK	16 okt.	— Cherbourg
ADRIATIC	20 okt.	— Cherbourg
LAFAYETTE	23 okt.	— Havre
ST. PAUL	23 okt.	— Cherbourg
CANOPIC	26 okt.	— Genova
ROCHAMBEAU	28 okt.	— Havre
MAURETANIA	28 okt.	— Cherbourg
LA SAVOIE	30 okt.	— Havre
RE. d'ITALIA	30 okt.	— Genova
PANNONIA	30 okt.	— Trst
PHILADELPHIA	30 okt.	— Cherbourg
AQUITANIA	2 nov.	— Cherbourg
PRESA WILSON	3 novembra	— Trst
ESARCO	6 nov.	— Genova
CRETE	9 nov.	— Genova
IMPERATOR	11 nov.	— Cherbourg
REGINA	4 dec.	— Genova

Glede cen in vseh navedenih in vseh drugih pojasnila, obrnite se na trdnico

FRANK SAKSER

at Cortlandt St. New York

LLOYD SABAUDO

3 State Street
New York

Prihodnji, odpluje iz New Yorka par-
nik na 2. vijaku RE d'ITALIA

30. oktobra

Izdajajo se direktni vozni listi do vseh
glavnih mest v Jugoslaviji.

Besplatno vstopni potnikom 3. razreda.

ARGENTINA 7. oktobra

Potom listov, izdanih za vse kra-
je v Jugoslaviji in Srbiji.

Razkožna ugodnost prvega, druge-
ga in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo
brezplačno vino.

PHILIPS BROTHERS & CO.

Passenger Department
4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

4 West Street New York

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašteni pobirati naroč-
alno za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo na svoto,
katero je prejel in jih rojakom pripo-
roča.

Naročnina za "Glas Naroda" je:
Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00;
za štiri mesece \$2.00; za četrt leta
\$1.50.

San Francisco, Cal.:
Jacob Lovšin.

Denver, Colo.:
Frank Škrabec.

Pueblo, Colo.:
Peter Cullig, John Germ, Frank
Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo.:
Louis Costello.

Southern, Colo.:
Math. Kernell.

Indianapolis, Ind.:
Alois Rudman.

Clinton, Ind.:
Lambert Bolskar.

Aurora, Ill.:
J. Verbič, 635 Aurora Avenue.

Chicago, Ill.:
Joseph Bostik, Joseph Bilah in
Joseph Beršič.

Joliet, Ill.:
Frank Bambich, Frank Laurich
in John Zalete.

Mascoutah, Ill.:
Frank Augustin.

La Salle, Ill.:
Matija Komp.

North Chicago, Ill.:
Anton Kobal in Math. Ogrin.

South Chicago, Ill.:
Frank Černo.

Springfield, Ill.:
Matija Barborič.

Waukegan, Ill.:
Frank Petkovšek.

Franklin, Kansas:
Frank Leskovic.

Frontenac, Kansas:
Rok Firm.

Rings, Kansas:
Mike Pencik.

Kitzmillier, Md.:
Frank Vodopivec.

Chisholm, Minn.:
Frank Govže.

Calumet, Mich.:
M. F. Kobe in Pavel Schalta.

Eveleth, Minn.:
Louis Govža.

Gilbert, Minn.:
L. Vesel.

Hibbing, Minn.:
Ivan Povše.

Virginia, Minn.:
Frank Hrovatich.

Ely, Minn.:
Frank Govže in Joseph J. Peschel.

St. Louis, Mo.:
Mike Grabrian.

East Helena, Mont.:
Frank Hrella.